

Nacionalna biblioteka Crne Gore "Đurđe Crnojević" - Cetinje

PROGRAM RADA za 2014. godinu

Cetinje, januar 2014.

**<http://www.cnb.me>
e-mail: cnb@cnb.me**

UVODNA RIJEČ

U skladu sa kandidovanim investicionim projektima iz sredstava kapitalnog budžeta po programu *Cetinje grad kulture* za 2014.godinu, u NBCG „Đurđe Crnojević“ planiran je nastavak radova na rekonstrukciji glavnog objekta - zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva, zatim uređenje parka Biblioteke, nastavak radova na centranom Depou knjiga, sanaciji krovnog pokrivača Depoa Biblioteke, kao i radovi na zgradi bivšeg Francuskog poslanstva.

Ove godine se planira uključivanje u sistem COBISS.CG još 3 narodne biblioteke u skladu sa zakonskom obavezom uključivanja u bibliotečko-informacioni sistem Crne Gore. U saradnji sa Ministarstvom prosvjete Crne Gore planira se uključivanje u sistem COBISS.CG i nekoliko srednjoškolskih biblioteka sa bogatim knjižnim fondom. Za ovu godinu Biblioteka je od Ministarstva kulture obezbijedila plaćenje članarine za sve biblioteke članice COBISS-a Crne Gore.

Centralni događaj u Nacionalnoj biblioteci ove godine biće obilježavanje 520 godina štampanja Oktoiha prvoglasnika. NBCG će obilježiti ovaj veliki datum u crnogorskoj istoriji programima: Izložba sačuvanih primjeraka Oktoiha u evropskim nacionalnim bibliotekama koje ga posjeduju; Svečanu akademiju; Okrugli sto sa radnim naslovom: „Oktoih Crnojevića štamparije“; Izložba grafika „Oktoih 1494-2014“ – autora Dimitrija Popovića; Izrada grafičke mape „Oktoih 1494-2014“ – autora Dimitrija Popovića; Izložba „Blago Nacionalne biblioteke“; Izložba radova Milivoja Babovića inspirisanih Okotihom; Izložba radova učenika Srednje likovne škole “Petar Lubarda” na Cetinju na temu “Kaligrafija ciriličnog pisma”; Izložba radova studenata Fakulteta likovnih umjetnosti na temu Oktoih-a; Izrada poklon suvenira; Postavljanje skulpture-slova u dvorištu NBCG.

U saradnji sa Prijestonicom Cetinje biće realizovan i partnerski projekat „Digitalizacija cetinjskih novina i časopisa 1945-2013“.

Poslovi na reorganizaciji fondova u centralnom depou, su uspješno realizovani kroz učešće NBCG u programu „Javni rad“ Zavoda za zapošljavanje, tokom 2009, 2010, 2011. 2012. i 2013. godine. Na osnovu dosadašnjeg iskustva i izuzetnih pokazatelja uspješnosti u realizaciji, NBCG je i 2014. godine podnio zahtjev Zavodu za zapošljavanje Crne Gore za nastavak projekta „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“.

I POSEBNI PROGRAMI

I 1. Nastavak radova na rekonstrukciji i sanaciji objekata Nacionalne biblioteke

U skladu sa kandidovanim investicionim projektima iz sredstava kapitalnog budžeta po Programu *Cetinje grad kulture* za 2014.godinu, planiran je nastavak radova na rekonstrukciji glavnog objekta Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ - zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva, zatim uređenje parka Biblioteke, nastavak radova na centranom Depou knjiga, sanaciji krovnog pokrivača Depoa Biblioteke, kao i radovi na zgradi bivšeg Francuskog poslanstva.

Takođe, planirana je i izrada investiciono tehničke dokumentacije, zamjena fasadne alu bravarije, sistema slabe struje, elektroinstalacije jake struje, PP sistem, zamjena lifta, instalacija vodovoda i kanalizacije glavnog Depoa biblioteke.

Radovi na glavnom objektu Biblioteke, zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva, obuhvataće:

- radove na sanaciji podrumske etaže za potrebe centra za digitalizaciju, konzervatorske laboratorije, knjigovezačke radionice, prostorija kotlarnice (koji će obuhvatiti i trafo-stanicu) u iznosu od .....142.734,37 €;

- uređenje parka Biblioteke (hortikultura), koji se prostire na 11.065 m², koji će prema projektu obuhvatiti obradu postojećih stabala, nabavljanje i sadnju dekorativnog grmlja, sezonskog cvijeća, žive ograde i nabavku parkovskog mobilijara u iznosu od .....149.806,00 €;

Radova na centralnom Depou knjiga sastojaće se od:

- izrade sigurnosnog sistema za odvod poplavnih voda iz podruma Depoa knjiga Biblioteke koji bu obuhvatili zemljane radove, ugradnju čelične cijevi, izradu predvištene šahte te odvod vode u atmosferski prihvati kanal. Pozicija procjenjena na: .....52.000,00 €;

- sanacije krovnog pokrivača Depoa Biblioteke. Grubom procjenom kvalitetna sanacija zahtjeva intervenciju skoro na četvrtini od ukupne krovne i zidne površine pokrivene bakarnim limom, kao i izradu novog snjegobrana, što prema projektu iznosi: ....74.997,32 €;

Radovi na zgradi bivšeg Francuskog poslanstva, obuhvataće:

- Instalacije protipožarnog sistema, opreme signalizacije protivprovalne zaštite i instalacija video nadzora u iznosu od .....34.263,86 €.

Svega radovi: 453.801,55 €

Iz istog projekta planirana je i izrada investiciono tehničke dokumentacije (zamjena fasadne alu bravarije, sistem slabe struje, elektroinstalacije jake struje, PP sistem, zamjena lifta, instalacija vodovoda i kanalizacije glavnog Depoa, u iznosu od: .....30.000,00 €.

Ukupno: 483.801,55 €

II 2. Program zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu

NBCG „Đurđe Crnojević“ je aplicirala za sredstva iz *Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014. godinu* sa 11 (jedanast) projekata u ukupnom iznosu od 97.000 €. Odobreno je 9 (devet) projekata u ukupnoj vrijednosti od 41.000 €.

Konzervacija i restauracija oštećene periodike - 20 svesaka („Cetinjski vjesnik“ - ukupno je, u okviru 6 godišta, izašlo 543 broja) iz zbirke Montenegrina

Projekat podrazumijeva konzervatorsko-restauratorski tretman periodičnih publikacija (novina) i to : 543 broja *Cetinjskog vjesnika* (1908-1913). Cilj projekta je fizička zaštita pomenutih novina od daljeg oštećenja, kako bi se sačuvali za buduće korisnike, tj. cjelovit konzervatorsko-restauratorski tretman ugroženih primjeraka. Realizacija projekta počela bi nabavkom materijala neophodnog za izvođenje procesa konzervacije i restauracije. Za materijal od velike kulturno-istorijske vrijednosti i raritete uvijek se koriste ručne metode restauracije, tako da je to dugotrajan proces. Planirano je da realizacija projekta počne u januaru 2014. godine, a da se završi u zadnjem kvartalu 2014. godine, nakon čega bi se izvršio stručni nadzor i šira javnost upoznala sa značajem urađenog projekta. Kako su sve pomenute novine digitalizovane i dostupne su javnosti u elektronskoj formi to će konzervatorsko-restauratorski tretman omogućiti kompletну zaštitu, tim prije, što više neće biti potrebe za fizičkim listanjem novina. One se nakon tretmana mogu izložiti pod određenim uslovima čuvanja.

Izrada kožnih i polukožnih poveza za stare i rijetke knjige i staru periodiku u cilju njihove zaštite i boljeg očuvanja

Projekat se odnosi na 20 starih i rijetkih knjiga, koje su značajne za crnogorsku istoriju i kulturu, koje su konzervirane i restaurirane u okviru projekta 2012. godine. Potrebno je da knjige dobiju odgovarajuće poveze i da se tako zaštićene vrate u zbirku Stara i rijetka knjiga na korist naučnika, istraživača i ukupne populacije korisnika Biblioteke.

Takođe, projekat obuhvata i izradu prepoveza za 20 svesaka starih novina (*Glas Crnogorca i Cetinjski vjesnik*).

Nakon konzervacije i restauracije knjige su složene u „logove“, koje je potrebno povezati pažljivim šivenjem, a zatim treba napraviti odnosno restaurirati poveze.

Planirano je da se projekat realizuje u drugom i trećem kvartalu 2014. godine, uz nadzor stručnjaka iz Centra za konzervaciju, nakon čega se može napraviti prezentacija.

Planirane aktivnosti su:

- angažovanje stručnjaka za kožne poveze;
- sklapanje Ugovora;
- obezbjeđivanje alata, prostorije za rad, putnih troškova i smještaja za pomenutog stručnjaka;
- nabavka materijala;
- stručni nadzor izvršenog posla;

- prezentacija urađenih poveza;
- vraćanje knjiga na njihov prvobitni smještaj

Digitalizacija 2000 strana, knjiga značajnih za istoriju kulture Crne Gore;

Projekat podrazumijeva zaštitu originalnih knjiga i obezbjeđivanje i poboljšavanje pristupa sadržaju knjiga i drugih dokumenata koji se odnose na Crnu Goru. Pošto je proces digitalizovanja građe veoma složen i podrazumijeva više aktivnosti:

- selekciju građe (koje knjige, koja izdanja, koji primjeri...);
- skeniranje stranica, obrada skenova za postavljanje na portal;
- kreiranje metapodataka (opisa knjiga);
- linkovanja opisa i digitalne preslike knjige sa ID brojem kataloškog opisa u COBISS-u;
- kreiranje digitalnih kolekcija;
- izgradnja portala sa odabranim zbirkama;
- prezentacije portala kulturnoj javnosti Crne Gore i svijeta

Planirano je da ovaj projekat otpočne početkom 2014, a da se završi u trećem kvartalu 2014. godine, kada će biti predstavljen javnosti Crne Gore.

Publikovanje dvojezične monografije „Italijansko poslanstvo na Cetinju“

U ovoj monografiji biće prikazan istorijat institucije Italijanskog poslanstva na Cetinju i detaljan stilsko-hronološki razvoj njegovog reprezentativnog zdanja. Tekst monografije, na crnogorskom i italijanskom jeziku upotpunjaju i bogato ilustruju planovi, skice, faksimili i transkripti relevantnih arhivskih dokumenata, kao i oko 100 fotografija i grafički obrađenih detalja zdanja Poslanstva. Cilj projekta je da se ovo kulturno dobro sistematski sagleda i opiše, da se na odgovarajući način objave rezultati, i ujedno da se prikaže značaj Italijanskog poslanstva, kao reprezentativnog objekta eklektičke arhitekture.

Plan realizacije:

Februar-mart 2014 - izrada fotografija, planova i skica;

April 2014 - prevod teksta na italijanski jezik;

Maj-jun 2014 - tehnička priprema monografije;

Jul 2014 - štampa monografije;

Septembar 2014 - prezentacija monografije i izložba.

Nakon objavlјivanja monografije, javnosti će biti prezentirana kvalitetna podloga o spomeniku kulture, Italijanskom poslanstvu na Cetinju.

Prezentirani istorijat, stilski opus objekta, uz novootkrivene rezultate o autorstvu projekta Poslanstva poslužiće kao značajna osnova za državna dokumenta koja se bave ovom problematikom. Monografija će biti dostupna u određenom broju primjeraka u Nacionalnoj Biblioteci „Đurđe Crnojević“, Ministarstvu kulture, Upravi za zaštitu kulturnih dobara, Prijestonici Cetinje, Turističkoj organizaciji Prijestonice Cetinje, Ambasadi Republike Italije u Podgorici, Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija. Planirana je promocija monografije i organizovanje izložbe u prostorijama NBCG „Đurđe Crnojević“.

Izložba – 520 godina od štampanja „Oktoiha“ – prve štampane čirilične knjige na slovenskom jugu

Nacionalna biblioteka planira da ove godine, ovaj veliki datum u istoriji našeg štamparstva, književnosti i uopšte istoriji države, obilježi programom koji obuhvata:

Izložba sačuvanih primjeraka Oktoiha

Izložba podrazumijeva izlaganje sačuvanih primjeraka Oktoiha, koji se, osim Crne Gore, nalaze u nacionalnim bibliotekama 10 evropskih država (Srbija, Makedonija, Slovenija, Rusija, Bugarska, Ukrajina, Njemačka, Mađarska, Engleska i Češka).

Svečana akademija

Svečana akademija posvećena Oktoihu prvoglasniku bila bi održana u Narodnom muzeju, u svečanoj sali „Ivan Crnojević“. Na njoj bi govorili Predsjednik Crne Gore ili Premijer, Ministar kulture, direktor Narodnog muzeja i direktor Nacionalne biblioteke. U sali „Ivan Crnojević“ bio bi izložen original Oktoiha prvoglasnika koji se čuva u Narodnom muzeju. Uz prigodan muzički program, svečanost bi pratila, na video bimu, prezentacija digitalne kolekcije najstarijih primjeraka knjiga iz Nacionalne biblioteke.

Izložba grafika „Oktoih 1494-2014“

U Svečanoj sali Nacionalne biblioteke, u zgradi bivšeg italijanskog poslanstva, bilo bi organizovano otvaranje izložbe grafika „Oktoih 1494-2014“, čiji je autor poznati crnogorski slikar Dimitrije Popović. Planirano je i gostovanje ove izložbe u Podgorici, Nikšiću i na primorju Crne Gore.

Izrada grafičke mape „Oktoih 1494-2014“

Izložbu grafika „Oktoih 1494-2014“ pratila bi grafička mapa, bibliofilsko izdanje u ograničenom broju primjeraka, luksuznog omota, u izdanju Nacionalne biblioteke.

Okrugli sto sa radnim naslovom: „Oktoih Crnojevića štamparije“

U Multimedijalnoj sali Ministarstva kulture, bio bi organizovan okrugli sto na temu „Oktoih Crnojevića štamparije“ (radni naslov). Za učesnike okruglog stola bili bi pozvani eminentni stručnjaci u oblastima arheografije, istorije Crne Gore, istorije umjetnosti, konzervacije i grafičkog dizajna, iz: Crne Gore, Srbije, Hrvatske, Slovenije, Rusije, Poljske, Rumunije, Bugarske, Makedonije i Bosne i Hercegovine. U okviru organizacije okruglog stola na temu „Oktioh Crnojevića štamparije“ (radni naslov), predlog je da se pripremi i zbornik radova.

Izložba „Blago Nacionalne biblioteke“

Izložba „Blago Nacionalne biblioteke“ uključuje postavku eksponata iz Zbirke stara i rijetka knjiga i Zbirke stare i rijetke karte i atlasi. Izložbu „Blago Nacionalne biblioteke“ prati ilustrovani katalog na 180 str.

Planirano je i gostovanje ove izložbe u Podgorici, Nikšiću i na primorju Crne Gore.

Izložba radova Milivoja Babovića

Izložba poznatog crnogorskog vajara bila bi organizovana u Nacionalnoj biblioteci, a pratio bi je katalog.

Izložba radova učenika Srednje likovne škole “Petar Lubarda”

Izložba bi bila organizovana u Nacionalnoj biblioteci, a najbolji rad na temu “Kaligrafija ciriličnog pisma”, po ocjeni žirija kojeg bi sačinjavali profesori Srednje likovne škole, bio bi nagrađen novčanom nagradom.

Izložba radova studenata Fakulteta likovnih umjetnosti

Izložba bi bila organizovana u Nacionalnoj biblioteci, a najbolji rad na temu Oktoiha, po ocjeni žirija kojeg bi sačinjavali profesori FLU, bio bi nagrađen novčanom nagradom. Najbolji rad ujedno bi se koristio i kao rješenje za plakat programa obilježavanja Jubileja.

Postavljanje skulpture-slova u dvorištu NBCG

U dvorištu NBCG „Đurđe Crnojević”, odnosno u perivoju bivšeg italijanskog poslanstva, planirano je postavljanje skulpture-slova poznatog crnogorskog vajara Milivoja Babovića. Skulptura je visine 5m i sada se nalazi u dvorištu bivšeg ruskog poslanstva. Prije postavljanja, potrebno ju je restaurirati i zaštiti od propadanja.

Izrada suvenira za Nacionalnu biblioteku Crne Gore „Đurđe Crnojević

Odobrena sredstva za realizaciju ovog projekta omogućavaju izradu idejnog rješenja za izradu suvenira. Inicijali, vinjete i slova Oktoiha bili bi uzori za izradu poklon-suvenira, u različitim materijalima i sa prigodnim kutijama.

Nacionalna biblioteka do sada nije imala prezentacije kulturne baštine putem suvenira. Nakon rekonstrukcije i reorganizacije fondova i zbirki u biblioteci omogućene su ciljne posjete od strane učenika, studenata i turista. Biblioteka ima svoje muzejske fondove i zbirke i u cilju prezentacije i popularizacije neophodno je da ima svoje autentične suvenire, odabir motiva za suvenire kao sve ostale nacionalne biblioteke u svijetu. Ovim projektom se predviđa odabir suvenira, odnosno odabir motiva za suvenire.

Sprovodenje otkupa knjiga u cilju obogaćivanja i kompletiranja fondova nedostajućim naslovima

Publikacije treba da budu od izuzetnog značaja za dopunjavanje fondova Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“. Nosilac projekta otkupa je Nacionalna biblioteka koja imenuje komisiju i vrši otkup, u skladu sa standardima u nabavci knjiga, a prema potrebama korisnika. Imenovana komisija će birati knjige iz oblasti književnosti, prevedene književnosti, umjetnosti i kulture, humanističkih i društvenih nauka, za popunjavanje zbirke „Montenegrina“, Zbirke Stara i rijetka knjiga, kao i grade za popunjavanje Cilj projekta je popunjavanje fondova knjiga i zbirki neknjižne građe, unapređenje položaja knjige i podsticanje čitalaštva, kao i podsticanje kulture uopšte.avanje fondova geografske, muzičke i zbirke rukopisa. Planirano je da se formira radna grupa za odabir građe za otkup, kao i komisija za procjenu vrijednosti građe u cilju otkupa. Planirano je da se naprave spiskovi nedostajuće bibliotečke građe, zatim da se kontaktiraju biblioteke, antikvarnice, izdavačke kuće u regionu, posjete sajmovi..., i da se izvrši otkup. Planirano je da otkup traje od početka 2014. godine do kraja oktobra 2014. godine

Tehničko-tehnološko opremanje Laboratorije za konzervaciju i restauraciju

Cilj projekta je, uz odgovarajuću dodatnu opremu, omogućiti kvalitetan proces konzervacije i restauracije zbirki u Nacionalnoj biblioteci Crne Gore u cilju njihove zaštite. Projekat obuhvata nabavku hidraulične prese potrebne za proces konzervacije starih i rijetkih knjiga, novina i druge vrijedne bibliotečke građe...

Planirano je da proces odabira sa distributerima – proizvođačima počne u januaru 2014. godine, nakon formiranja radne grupe, koja će izvršiti odabir, a da se postavljanje opreme završi do kraja drugog kvartala 2014. godine.

Edukacija i doedukacija stručnog kadra u oblasti zaštite kulturne baštine

Edukacija kadra, kroz seminare, konferencije, kurseve.

- Kurs/tečaj Upotreba programske opreme COBISS3/Katalogizacija namijenjen obrazovanju bibliotekara.
- SEEDI konferencija 2014. godine (je međunarodna inicijativa za razvoj digitalizacije kulturne baštine u zemljama jugoistočne Europe – Zagreb;

Razviti i osnažiti sposobnosti i vještine stručnjaka u Nacionalnoj biblioteci za uspješno pripremanje i upravljanje projektima održivog korištenja i zaštite kulturne baštine i sposobnosti za informisanje stručne i šire javnosti o važnosti kulturne baštine kao razvojnog resursa.

Očekuje se da će stručno usavršavanje i edukacija kadra o izgradnji, prezentovanju i korištenju digitalnih kolekcija, kao i konzervatorsko-restauratorske zaštite kulturne baštine, dati vidljive rezultate primjenom različitih iskustava i dobre prakse u međunarodnim okvirima. Planirano je da edukacija kadrova po različitim segmentima traje tokom cijele 2014. godine

Isto tako, prelazak biblioteka s programske opreme COBISS2 na programsku opremu COBISS3 veoma je zahtjevan i uslovljen je pravovremenim izvođenjem određenih aktivnosti u nacionalnom COBISS centru.

II 3. Projekti vezani za realizaciju *Akcionog plana za implementaciju Menadžment plana Istoriskog jezgra Cetinja*

S obzirom na to da za ovaj projekat NBCG nije dobila finansijska sredstva u prošloj godini, planirane aktivnosti se prenose u 2014. godinu:

- Izrada „Vodiča kroz fondove i kolekcije NBCG“ u štampanoj i elektronskoj formi na nekoliko jezika;
- Digitalizacija kolekcije starih crnogorskih fotografija i razglednica;
- Izrada i promocija web portala „Digitalna biblioteka Crne Gore“;
- Izrada promotivnog materijala sa znakom NBCG „Đurđe Crnojević“ na više jezika.

II REDOVNA DJELATNOST

II 1. Nabavka i kompletiranje fondova

Kako je u Crnoj Gori (april 2012.) stupio novi *Zakon o izdavačkoj djelatnosti*, kojim je broj obaveznih primjeraka smanjen sa 12 na 5, veoma je mali broj publikacija koje će Nacionalna biblioteka moći da odvaja za međunarodnu razmjenu. Osim toga, budžet NBCG je ove godine mnogo manji, pa će se i slanje crnogorskih publikacija u inostranstvo prilagoditi količini novca za poštanske troškove situaciji.

Kod prikupljanja obaveznog primjerka, i pored stupanja na snagu novog Zakona o izdavaštvu, kojim je značajno smanjen broj obaveznih primjeraka treba istaći činjenicu da brojni izdavači i štampari u Crnoj Gori nijesu promijenili staru naviku da se oglušuju o zakon, bez bojazni da će biti u skorije vrijeme sankcionisani. NBCG će pokrenuti inicijativu prema Ministarstvu kulture za formiranje Inspeksijske komisije za nadzor u prikupljanju obaveznog primjerka.

Odjeljenje za popunjavanje, korišćenje i čuvanje fondova će kontinuirano vršiti reklamiranje nedostajućih naslova, u neposrednom kontaktu sa izdavačima, štamparijama i autorima. Od ostalih vidova kompletiranja, prioritet u nabavci predstavljaju publikacije za zbirku „Montenegrina“ i Zbirku stare i rijetke knjige, kao i leksikografska izdanja i rječnici.

U 2014. godini se očekuje prliv od oko 5.000 jedinica bibliotečke građe po svim vidovima nabavke.

Kada su u pitanju elektronske publikacije, u 2013. godini nije započeto njihovo prikupljanje, pa se ova obaveza prenosi u 2014. godinu, ukoliko bude obezbijeđena informatička infrastruktura za skladištenje ovih publikacija i raspoređen bibliotekar za njihovu identifikaciju i prikupljanje.

II 2. Projekat Virtuelna biblioteka Crne Gore – COBISS centar Crne Gore

Ove godine planirano je i uključivanje u sistem COBISS.CG 3 narodne biblioteke u skladu sa zakonskom obavezom uključivanja u bibliotečko-informacioni sistem Crne Gore.

U saradnji sa Ministarstvom prosvjete Crne Gore planira se uključenje 4-5 srednjoškolskih biblioteka sa bogatim knjižnim fondom u sistem COBISS.CG. NBCG će pokriti troškove članarine za učeće u sistemu COBISS CG za sve članice sistema COBISS (postojeće i novouključene). Na osnovu odobrenih sredstava moći će da finansira kompletну podršku nove platforme COBISS3 sistema.

Pošto je ove godine predviđeno da se pređe na platformu COBISS3 / Katalogizaciju planira se organizacija 8 kurseva za Prelazak na COBISS3 – Katalogizaciju sa ukupno 96

polaznika. Preduslov za organizaciju jeste i obuka budućeg predavača iz COBISS centra Crne Gore za vođenje ovog kursa. Obuka će se vršiti djelimično na Cetinju putem web linka, a djelimično u IZUM-u u Mariboru.

Za kurseve koje neće biti moguće organizovati u COBISS centru Crne Gore (serijske publikacije, pozajmica i sl.) zaposleni će biti upućeni na pohađenje kurseva u Narodnu biblioteku Srbije.

U skladu sa novim Pravilnikom o načinu izdavanja licenci za uzajamnu katalogizaciju, planira se formiranje nove Komisije za izdavanje licenci i određivanje termina za polaganje za licencu. Pored toga neophodna je da NBCG izradi Pravilnik o postupku za dobijanje licenci u skladu sa pravilima vlasnika softvera COBISS.

Vršiće se i kontinuirana kontrola zapisa u lokalnim bazama svih postojećih 26 biblioteka članica sistema COBISS.CG, kao i novouključenih biblioteka, kao i ispravka preostalih 700 zapisa iz uzajamne baze podataka COBIB.CG u kojima su evidentirane greške, koje onemogućavaju uključivanje ovih zapisa u svjetsku bibliotečku bazu WorldCat.

Nakon što se, u saradnji sa IZUM-om, riješe problemi oko ispisa ciriličnih zapisa, zapisi svih biblioteka iz sistema COBISS.CG kao i cijelokupna baza COBIB.CG biće pretraživi u WorldCat-u i dostupni korisnicima širom svijeta.

Sistem inženjeri će biti angažovani na redovnim zadacima tehničkog održavanja svih lokalnih baza podataka biblioteka koje su smještene na serveru CNBCT i uzajamne baze podataka COBIB.CG. Biće angažovani i na održavanju servera za COBISS3 i na prekonfiguraciju mrežnih uređaja, firewall-a i računarske opreme za potrebe aktiviranja iznajmljene optičke internet veze.

U COBISS centru će se obavljati dnevna, mjesečna, nedjeljna i godišnja snimanja podataka (BACK-up), kao i instaliranje lokalnih baza za novouključene bibliotekе u sistem COBISS. Vršiće i održavanje računarske i telekomunikacione opreme u Biblioteci.

II 3. Centar za mikrofilmovanje i digitalizaciju. Digitalna biblioteka

Poslovi na ažuriranju Digitalne biblioteke Crne Gore nastaviće se i tokom 2014. godine po utvrđenim prioritetima. Skeniraće se i digitalizovati vrijedna grada iz Zbirke Stara i rijetka knjiga, kao i publikacije iz Zbirke legata.

U saradnji sa Prijestonicom Cetinje biće realizovan i partnerski projekat „Digitalizacija cetinjskih novina i časopisa 1945-2013“.

II 4. Matična služba

U cilju obavljanja stručnog nadzora, u junu 2014. godine, planira se obilazak 21 narodne/gradske biblioteke i Univerzitetske bibliotekе.

Matična služba će voditi evidencije, statistike i preglede o zatečenom stanju u crnogorskim bibliotekama. Na osnovu obaveze iz *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra biblioteka na teritoriji Crne Gore*, nastaviće se izrada centralnog registra svih crnogorskih bibliotekा.

II 5. Projekat – Informaciona pismenost u bibliotečkom sistemu

Protekle godine NBCG „Đurđe Crnojević“ pokrenula je, kod Ministarstva kulture, preko UNESCO komiteta, inicijativu za uvođenje informacione i medijske pismenosti u bibliotečki sistem. Tokom 2014. godine planirano je da se završi procedura oko osnivanja Komisije za informacionu pismenost pri UNESCO komitetu Crne Gore.

II 6. Stručna obrada publikacija

U Odjeljenju za stručnu obradu se planira izvršavanje tekućih poslova: unos bibliografskih zapisa u elektronski katalog monografskih publikacija (za osnovni i muzejski fond, dobijenih putem obaveznoga primjerka, razmjenom, poklonom ili kupovinom). Uglavnom će se raditi preuzimanje zapisa putem COBISS.Net-a kada je u pitanju obavezni primjerak iz Srbije i Vojvodine (Prijemno odjeljenje). Redovni poslovi na kreiranju, ažuriranju, preuzimanju i redakciji bibliografskih zapisa za monografske publikacije u elektronski katalog obavljaće se na nivou prethodnih godina. Vršiće se obrada crnogorskih serijskih publikacija, obrada Kartografsko-geografske i Muzičke zbirke.

Stručna obrada (katalogizacija i klasifikacija) sa redakcijom monografskih publikacija u Zbirci legata

Planiran je i nastavak retrospektivne obrade sa redakcijom monografskih publikacija legata Dušana Gvozdenovića i legata dr Pavla Mijovića, za elektronski katalog.

Obzirom da je obrada monografskih publikacija legata dr Pera Šoća i Nikole Đonovića završena, planira se pripremanje Kataloga ovih legata.

U 2014. godini bi trebalo raditi i na sređivanju arhivske građe legata Nikole Đonovića i dr Nika S. Martinovića. Arhivska građa legata N. Đonovića je grubo razvrstana, dok je arhivska građa legata dr N. S. Martinovića potpuno nesređena.

Stručna obrada (katalogizacija i klasifikacija) sa redakcijom serijskih publikacija, stare crnogorske periodike u zbirci Montenegrina

Planira se i početak rada na obradi serijskih publikacija, stare crnogorske periodike, starih

crnogorskih časopisa (1835-1945) i starih crnogorskih novina (1871-1945, za elektronski katalog.

Na popunjavanju fondova će se obavljati redovni poslovi na: preuzimanju monografskih publikacija i njihov odgovarajući smještaj, pruzimanju periodičnih publikacija, njihova tehnička obrada, evidentiranje, povezivanje i odgovarajući smještaj.Takođe, će se raditi i na kompletiranju fondova, na osnovu evidentiranih deziderata.

Katalogizacija u publikaciji – CIP

Agencija za ISBN i ISSN će izradivati CIP-zapise, dodjeljivati ISBN i ISSN brojeve i bar cod-ove za monografske i serijske publikacije. za potrebe crnogorskih izdavača

Izvršiće se trajno smještanje Rukopisne zbirke – odlaganje rukopisa i dokumenata u kutije od beskiselinskog papira, selekcija građe (izdvajanje jedinica koje ne pripadaju ovoj zbirci) i nastaviti poslovi na sređivanju obimne rukopisne zaostavštine Čeda Vukovića.

Kao i prethodnih godina, biće izrađen popis crnogorskih izdavača za PIID (Međunarodni adresar izdavača uključenih u sistem ISBN) za 2011. godinu i dostavljen u sjedište Međunarodne ISBN agencije u Londonu.

II 7. Muzejsko odjeljenje

Plan reorganizacije smještaja

Programom rada Muzejskog odjeljenja za 2014. god. se prvenstveno planira nastavak i završetak realizacije Plana reorganizacije smještaja i nove prezentacije Zbirki koje se u njemu čuvaju. Naime, preostalo je da se, prema utvrđenom Planu, povuku već evidentirane monografske publikacije (oko 5.000 bibl. jedinica) iz Osnovnog fonda Nacionalne biblioteke koje pripadaju zbirci „Montenegrina“,elektronski obrade i pripoji ovoj zbirci.Monografske publikacije štampane do 1945. god. biće upućene u Muzejsko odjeljenje, ostale zbirci „Montenegrina“ u glavnom depou NBCG, adekvatno obezbijedenom dijelu.Tako bi nacionalna zbirka „Montenegrina“- monografske publikacije, bila kompletna.Da bi ovaj veoma kompleksan posao bio održan na kvalitetan način, potrebno je uraditi odgovarajući plan.Time bi bio u potpunosti realizovan Plan reorganizacije smještaja i nove prezentacije zbirki Muzejskog odjeljenja.

Popunjavanje i korišćenje fonda

U 2014. godini, će se nastaviti sa otkupom knjiga u cilju obogaćivanja i kompletiranja nacionalne zbirke „Montenegrina“ i Zbirke stare i rijetke knjige.

Kontinuirano će se raditi i za potrebe korisnika. U cilju pružanja što kvalitetnijih i bržih usluga korisnicima, osim fotokopir-aparata koji Odjeljenje ima, bilo bi potrebno obezbijediti i skener, jer je, za veliki dio građe iz fondova Muzejskog odjeljenja, fotokopiranje

zabranjeno Pravilnikom o korišćenju fondova.

Zaštita fonda

Fond starih crnogorskih novina (1871-1945) Muzejskog odjeljenja se nalazi u veoma lošem stanju, osim listova „Crnogorca“ i „Glasa Crnogorca“, koji su konzervirani-restaurirani i prepovezani (metoda laminacije i polukožni povez).

U 2014. godini se planira konzervacija-restauracija lista „Cetinjski vjesnik“ (1908-1913), 6 godišta i 543 broja, njihovo povezivanje, kao i prepovez, preostalih, 15 svesaka „Glasa Crnogorca“. Ukupno bi ovim projektom bilo povezano i prepovezano 20 svesaka starih crnogorskih novina.

Inače, fond starih crnogorskih novina je najviše tražen od strane korisnika. Potrebno je i sve ostale naslove trajno zaštititi konzervacijom-restauracijom, prepovezati, mikrofilmovati i digitalizovati i na taj način trajno zaštititi.

Sredstva za nabavku opreme za realizacija Projekta mikrofilmovanja i digitalizacije stare crnogorske periodike su dobijena donacijom Vlade Japana krajem 2007. god., kupljena je adekvatna oprema u 2008. god., i započet rad na određenim prioritetima. Plan prioriteta je realizovan, pa će Projekat biti nastavljen i u 2014. god., mikrofilmovanjem i digitalizacijom naslova stare crnogorske periodike prema početnim slovima, azbučno.

Osim naslova stare crnogorske periodike u 2014. god.će biti mikrofilmovani i digitalizovani i određeni primjerici iz ostalih zbirki Muzejskog odjeljenja, prema napravljenom planu prioriteta.

Zbirka stare i rijetke knjige

U Zbirci stare i rijetke knjige će se obavljati sljedeći poslovi: popunjavanje Zbirke, adekvatni smještaj ovih publikacija, rad sa korisnicima. Biće nastavljen rad i na obradi sa redakcijom knjiga iz ove Zbirke za elektronski katalog. Planirana je izrada kožnih i polukožnih poveza za konzervirane-restaurirane knjige ove Zbirke. Ovim projektom će se povezati 20 knjiga.

NBCG planira izložbu „520 godina od štampanja „Oktoiha“-prve štampane cirilične knjige na slovenskom jugu“. Najznačajnija građa za ovu izložbu biće povučena iz fondova Muzejskog odjeljenja.

Organizacioni i administrativni poslovi

Projektom edukacije i doedukacije kadra NBCG će biti obuhvaćeni i radnici Muzejskog odjeljenja.

U 2014. godini se predviđa sanacija i rekonstrukcija zgrade bivšeg Francuskog poslanstva (izrada glavnog sanacionog plana je u toku), u kojoj su smješteni fondovi Muzejskog odjeljenja. Krovna konstrukcija Francuskog poslanstva je rekonstruisana 2010. Godine, sredstvima Vlade Crne Gore.

II 8. Bibliografsko odjeljenje

Programom rada za 2014. godinu se prevashodno planira nastavak rada na rukopisima nacionalne tekuće bibliografije. Radiće se na tekućim bibliografijama monografskih publikacija za 2011., 2012., 2013. i 2014. godinu. Nastaviće se i sa radom na započetom rukopisu tekuće bibliografije članaka za 2013. i početi rad na rukopisu bibliografije članaka za 2014. godinu.

Tekuća bibliografija – monografske publikacije

Biće nastavljen rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : monografske publikacije : 2011. godina*, kumuliranjem zapisa koji po kriterijumima i periodu pripadaju ovoj bibliografiji. Potrebno je, prije svega, pretražiti bazu CIP zapisa koji su urađeni u Biblioteci za naznačenu godinu i kumulirati ih u tekuću bibliografiju. Takođe, uraditi identifikovanje naslove knjiga koje Biblioteka još uvijek nije dobila, te preduzeti aktivnosti oko njihove nabavke za potrebe bibliografije i zbirke *Montenegrina*. Dio ovih nedostajućih naslova je moguće nabaviti u neposrednoj komunikaciji sa autorima, izdavačima i štamparima, dok će ostali biti evidentirani kao deziderati do momenta njihove nabavke. Na osnovu odgovarajućih prefiksa u COBISS-u moguće je pronaći nedostajuće zapise knjiga koji se nalaze u bazama drugih biblioteka u Crnoj Gori, a koji po kriterijumima pripadaju tekućoj bibliografiji i zbirci „Montenegrina“. Ti zapisi će biti preuzeti za lokalnu bazu Biblioteke i uključeni u bibliografiju kao deziderati. Nakon toga, uslijediće pregledanje elektronskih izdanja tekućih bibliografija država u okruženju (Srbija, Bosna i Hercegovina, Slovenija i Makedonija), s ciljem pronalaženja djela crnogorskih autora ili knjiga koje se odnose na Crnu Goru. Ovi zapisi će takođe pomoći COBISS.Net-a biti preuzeti i priključeni bibliografiji. Istovremeno, biće označeni kao deziderati do eventualne nabavke ovih knjiga. Time će biti završeno kumuliranje zapisa za tekuću bibliografiju knjiga za 2011. godinu.

Nakon toga, uslijediće izrada više probnih ispisa radi redigovanja zapisa, na kojima će se uraditi potrebne intervencije, do konačne pripreme rukopisa za publikovanje. Ovu bibliografiju u elektronskom format je moguće završiti do jeseni 2014. godine. Istovremeno, vršiće se povremeno kumuliranje zapisa i za tekuće bibliografije knjiga za 2012., 2013. i 2014. godinu.

Tokom ove godine radiće se i na pripremi elektronskog izdanja tekuće *Crnogorske bibliografije : monografske publikacije : 2004. godina*. Ova bibliografija obima 1067 bibliografskih jedinica je već objavljena u štampanom obliku 2008. godine. Elektronsko izdanje će predstavljati njen dopunjeno izdanje sa novim zapisima knjiga koje su pristigle u Biblioteku poslije njenog štampanja. Bibliografiju je moguće završiti i postaviti na web sajtu Biblioteke do kraja tekuće godine.

U skladu sa objektivnim mogućnostima, vršiće se kumuliranje zapisa za tekuće bibliografije knjiga – period 2002-2003. godina i za retrospektivne bibliografije monografskih publikacija – period 1995-2001. godina.

Tekuća bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika

Biće nastavljen i rad na započetom rukopisu tekuće bibliografije članaka za 2013. godinu popisom priloga iz *Pobjede* i iz zbornika radova. Time će biti završen popis članaka za naznačeni period. Tada će uslijediti izrada više probnih ispisa, radi redigovanja zapisa, registara i drugih

podataka u ispisima u cilju pripreme bibliografije za publikovanje. Ovu bibliografiju je moguće završiti i pripremiti za objavljivanje u elektronskom obliku do kraja 2014. godine.

U međuvremenu, nastaviće se rad na tekućoj *Crnogorskoj bibliografiji : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika* : 2014. godina, popisom priloga iz tekuće produkcije naslova crnogorskih časopisa, novina, revijalnih izdanja i zbornika radova za ovu godinu, po utvrđenim kriterijumima.

Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994

Posao oko izrade digitalnog izdanja *Crnogorske bibliografije 1494-1994*. godine na DVD-u je završen i biće publikovan ove godine. DVD će sadržati skenirane tekstove svih, do sada 32 publikovane bibliografije sa Projekta i pretraživače koji će biti povezani sa registrima i skeniranom građom tih bibliografija. Za ovo izdanje urađen je i Uvodni tekst, kao i uporedni prevod na engleski jezik. Nastaviće se sa redigovanjem odrednica ostalih registara sa projekta *Digitalna Crnogorska bibliografija 1494-1994. godina*.

Edukacija i instruktorski rad

Svi bibliografi irukovodilac Odjeljenja će pohađati kurs *Prelazak na COBISS3/Katalogizaciju*. Vršiće se obuka pripravnika Biblioteke i kandidata za polaganje stručnog bibliotekarskog ispita.

Oprema

U 2014. godini je potrebno nabaviti tri PC računara sa odgovarajućom konfiguracijom. Postojeći računari su stari preko 10 godina, pa dolazi često do kvarova, što prilično usporava normalan proces rada.

Zaštita i korišćenje fondova

Rad na konzervaciji i restauraciji primjeraka iz Zbirke stare i rijetke knjige biće nastavljen u 2014. godini. Obzirom da je Ministarstvo kulture odobrilo namjenska sredstva za Godišnji program zaštite i očuvanja kulturnih dobara, za ovu godinu se planira konzervacija i restauracija nekoliko naslova iz Zbirke stara i rijetka knjiga.

U Konzervatorsko-restauratorskoj radionici se planira njen tehničko-tehnološko opremanje. Biće i nastavljen i rad na konzervaciji-restauraciji Zbirke stare i rijetke knjige, koji se radi prema urađenom Projektu i početak rada na konzervaciji-restauraciji naslova starih crnogorskih novina.

Konzervatorsko-restauratorska radionica će, kao i u prošloj godini, sarađivati sa Centrom za digitalizaciju i mikrofolmovanje bibliotečkog materijala Nacionalne biblioteke Crne Gore.

Knjigovezačka radionica će vršiti povezivanje novih naslova novina i revijalnih izdanja, kao i popravku i prepovezivanje oštećenih primjeraka iz svih fondova Biblioteke.

NBCG će u 2014. nastaviti i poboljšati svoje usluge prema korisnicima, kako onim u čitaonici, tako i onim udaljenim, u cilju korišćenja bogatih fondova biblioteke.

II 9. Izdavačka djelatnost

Tokom 2014. godine, biće završeni sljedeći rukopisi tekuće nacionalne bibliografije u elektronском издању:

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2004;

Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2011;

Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2013.

Osim toga, planira se, u zavisnosti od materijalnih sredstava, publikovanje sljedećih publikacija:

- „Blago Nacionalne biblioteke“
- Katalog grafika o *Oktoihu*;
- „Bibliografski vjesnik“, br. 1-3/2014
- Izvještaj o sprovedenim aktivnostima iz Programa zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2013. u NBCG „Đurđe Crnojević“,
- Vodič kroz fondove NBCG.
-

Tokom 2014. godine biće pripremljeni za objavlјivanje sljedeći rukopisi:

- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2004;*
- *Crnogorska bibliografija : monografske publikacije : 2011;*
- *Crnogorska bibliografija : prilozi iz serijskih publikacija i zbornika : 2013, i*
- *Crnogorska bibliografija 1494-1994 – DVD izdanje.*

II 10. Međunarodna saradnja, konferencije

NBCG će nastaviti svoju međunarodnu aktivnost i saradnju sa vodećim bibliotečkim asocijacijama: IFLA, LIBER, CDNL, ISBN, ISSN, UNESCO i dr. Biblioteka će biti usmjerena na realizaciji obaveza u Projektu TEL (The European Library - Evropska biblioteka), EUROPEANA i kroz učešće u radnim grupama Projekta (Kontakt grupa i Tehnička grupa). Takođe, nastaviće se aktivno učešće u regionalnom projektu COBISS.Net, izradi baze podataka Index translationum, kao i saradnja sa drugim nacionalnim bibliotekama (razmjena publikacija, iskustava i stručnjaka).

U zavisnosti od finansijskih sredstava, tokom 2014. godine, planira se učešće NBCG na sljedećim konferencijama:

- Generalna konferencija IFLA-e, Lion (Francuska), avgustu 2014. godine.– 1 učesnik;
- (Za vrijeme trajanja IFLA konferencije biće održan i sastanak CDNL – Conference of Directors of National Libraries);
- Konferencija Evropskih nacionalnih biblioteka (CENL), Moskva – 1 učesnik;
- III Konferencija direktora nacionalnih biblioteka zemalja Jugoistočne Evrope, koja će se održati u Zagrebu;
- Projekat TEL – 2 učesnika u radnim grupama (Kontakt grupa i Tehnička grupa);
- Regionalna ISBN radionica, Cetinje, organizator NBCG;
- Sastanak Upravnog odbora ISSN, Pariz;
- VIII SEEDI konferencija, maj 2014, Beograd;
- Okrugli sto posvećen počecima štamparstva u Crnoj Gori i Evropi.

NBCG će nastaviti međunarodnu razmjenu publikacija sa oko 70 institucija u svijetu, nacionalnim i univerzitetskim bibliotekama, akademijama nauka i slavističkim centrima.

II 11. Unutrašnja reorganizacija NBCG

NBCG planira da u 2014. godini usvoji novi Prvihnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesti. Ovaj pravilnik će omogućiti primjenu moderne organizacione šeme prilagođene novim uslovima bibliotečko-informacione djelatnosti.

Biblioteka će biti angažovana na obuci pripravnika sa kojima su 15.01.2014.godine zaključeni ugovori o stručnom ospozobljavanju na određeno vrijeme (9 mjeseci) posredstvom Ministarstva kulture i Uprave za kadrove Crne Gore – ukupno 5 pripravnika.

NBCG je i za ovu godnu podnijela ZZZCG zahtjev za nastavak Projekta reorganizacije fondova i zbirk i NBCG u okviru programa Javni tad.

II 12. Revizija fondova i reorganizacija smještaja

Poslovi na reviziji fondova NBCG odvijaće se i 2014. godine kroz nastavak reorganizacije smještaja fondova knjiga i periodike u glavnom depou, nacionalne kolekcije „montenegrina“ i ostalih kolekcija u objektu bivšeg Francuskog poslanstva.

Revizija fondova i reorganizacija smještaja planira se, u prvom redu, u Muzejskom odjeljenju, gdje je preostalo da se završi reorganizacija smještaja crnogorskih časopisa (1945-2009) na isti način kao i kod crnogorskih novina. Naime, planirano je da se zbog ograničenosti prostora i crnogorski časopisi koji su izlazili od 1946. Godine trajno izmjeste u centralni depo Biblioteke.

Kompletiranje monografskih publikacija zbirke „Montenegrina“ predviđeno je takođe za 2014. godinu. Ono podrazumijeva povlačenje naslova iz osnovnog fonda, kojih ima oko 5000, a po kriterijumima pripadaju zbirci „Montenegrina“. Radi se publikacijama koje su

uvrštene u osnovni fond Biblioteke, prije nego je formirano Muzejsko odjeljenje. Ovo je veoma složen posao, koji obuhvata povlacenje publikacija, upisivanje potrebnih naznaka o promjeni lokacije u inventarnim knjigama, kontrolu kartoteka multiplikata i rezervi crnogorskog obaveznog primjerka, zatim postupak stručne obrade, dodjelu signaturalnih oznaka Muzejskog fonda i njihovo odlaganje u okviru zbirke „Montenegrina).

II 13. Kulturne aktivnosti. Izložbe

Obilježavanje 520 godina Oktoihha

- Izrada bibliofilskog izdanja grafičke mape Oktoihha – autorski rad Dimitrija Popovića;
- Izložba grafika posvećenih Oktoihu – autora Dimitrija Popovića (izrada kataloga, plakata i pozivnica);
- Gostovanje izložbe grafika u Podgorici, na primorju i sjeveru Crne Gore;
- Svečana akademija posvećena Oktoihu;
- Okrugli sto posvećen počecima štamparstva u Crnoj Gori i Evropi;
- Izložba Blago Nacionalne biblioteke koja uključuje Zbirku stara i rijetka knjiga i Zbirku stare i rijetke karte i atlasi“ (izrada kataloga, plakata i pozivnica);
- Gostovanje izložbe Blago Nacionalne biblioteke u Podgorici, na primorju i sjeveru Crne Gore.

Svjetski dan knjige i autorskih prava

- Izložba i program posvećen Vilijamu Šekpiru;

Međunarodni sajam knjiga u Podgorici

NBCG svake godine učestvuje na Međunarodnom sajmu knjiga u Podgorici. Za 2014. godinu planirano je da NBCG izloži i nova izdanja, prije svega publikacije iz edicije *Bibliografije*, publikacije iz edicije *Posebna izdanja* i druga.

Promocija izdavačke djelatnosti NBCG

Planirano je da se i tokom 2014. godine u Biblioteci realizuje nekoliko promocija novih izdanja NBCG, kao i promocija portala o Njegošu.

Promocije knjiga u NBCG

U NBCG će se u 2014. godini organizovati promocije knjiga, književne večeri.

Redizajniranje web strane

Za 2014. Godinu u NBCG planira se i redizajniranje veb strane Biblioteke. Za ovaj posao javila se agencija: DAA MONTENEGRO - Design and Advertising Agency, za cijenu od 550+pdv, sa kojom će se potpisati Ugovor.

-postojecu cijenu ugovora smanjiće se sa postojecih 62,00 sa pd-ovom na 45+pdv (53,55) od januara 2014.

ZAJEDNIČKI I OPŠTI POSLOVI

Odjeljenje za zajedničke i opšte poslove obuhvata redovno i ažurno obavljanje pravnih, kadrovskih, finansijsko-računovodstvenih, administrativnih, tehničkih, kao i poslove iz domena javnih nabavki. Svi ovi poslovi su od izuzetne važnosti za cjelokupnu djelatnost Nacionalne biblioteke.

Pravno-kadrovske i administrativne poslove

U 2014. godini prioritet će biti definitivno uobličavanje i dostavljanje nadležnim organima na saglasnost novog Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Biblioteci, a u skladu sa novim Statutom Biblioteke koji je donijet u aprilu mjesecu 2012. godine, i na koji je Vlada Crne Gore dala saglasnost 18. oktobra 2012.godine.

Nakon što se usvoji pomenuti normativni akt, predtsoji pravljenje novih ugovora o radu za uposlene.

Kako je donošenje novog Opšte kolektivnog ugovora postalo izvjesno, te u skladu sa njim, očekuje se i novi Granski kolektivni ugovor za oblast kulture, to će biti potrebno revidirati postojeće ugovore o radu zaposlenih, odnosno praviti odgovarajuće anexe ugovora.

U skladu sa Zakonom o bibliotečkoj djelatnosti, i Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, (2010.g), donešena su tokom 2013.godine preostala podzakonska akta. To će usloviti praćenje njihove primjene i donošenje odgovarajućih pojedinačnih akata u skladu sa zakonskim promjenama.

Planira se izrada akta o normiranju radnih mesta, u cilju racionalnijeg korišćenja radnog vremena.

Planira se izrada Pravilnika o korišćenju bibliotečkih fondova i Liste kategorija za izlučivanje registraturskog materijala.

Imajući u vidu da projekat „Reorganizacija osnovnog fonda knjiga i periodike“ u centralnom depou nije okončan, a pokazao se kao veoma koristan za organizaciju smještajnog prostora, to će Biblioteka, a shodno raspisanom Konkursu Zavoda za zapošljavanje Crne Gore za ponovno, za učešće u projektu „Javni rad“, ponovo angažovati odobreni broj izvršilaca.

U tom smislu će se pripremiti odgovarajuća dokumentacija i napraviti ugovori o radu sa angažovanim nezaposlenim licima.

Posebna aktivnost Odjeljenja će se odvijati na postupanje po Zakonu o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, (Sl.list.73/08, 20/11 i 30/12).

U skladu sa navedenim zakonom Vlada Crne Gore je donijela Zaključak, (27.06.2012.godine), po kojem je Biblioteka, kao korisnik budžeta, obavezna donijeti Knjigu procedura za sve poslovne procese, pitanja imovine, kontrolne mehanizme i sl., U skladu sa navedenim donijeće se najmanje desetak pojedinih internih akata, odn.pravila za definisanje finansijskih i drugih procedura u NBCG.

Sobzirom da je Biblioteka konkursala kod Vlade CG za odobravanje pojedinih projekata po Programu zaštite i očuvanja kulturnih dobara za 2014.godinu, to će biti potrebno, shodno odobrenim aktivnostima, odn.sredstvima, praviti odgovarajuće ugovore sa licima koja će biti angažovana za vršenje određenih poslova.

U planiranom periodu predstoje aktivnosti na sprovođenju procedure za registraciju idejnog znaka-logotipa NBCG.

Shodno Zakonu o stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim stručnim obrazovanjem, (Sl.list CG 38/12), u Biblioteci će biti angažovana 5 lica sa visokom školskom spremom, u svojstvu pripravnika. Pored ugovora o stručnom osposobljavanju navedenih lica, Služba je obavezna da Upravi za kadrove CG, dostavlja mjesecni izvještaj o radu pomenutih lica.

U Odjeljenju će se svakodnevno obavljati poslovi koji podrazumijevaju: blagovremenu izradu odgovarajućih ugovora, aneksa na iste, rješenja iz oblasti radnih odnosa, prijave (odjave) zaposlenih kod Preske uprave CG, izradu raznih dopisa, statističkih izvještaja, praćenje propisa i njihovu primjenu, davanje tumačenja propisa, saradnju i korespondenciju sa resornim Ministarstvom, Ministarstvom finasija (i ostalim po potrebi), vođenje evidencija prisutnosti-odsutnosti zaposlenih i druge aktivnosti.

Kako predstoji donošenje Opšte kolektivnog ugovora, koji će, evidentno, na drugačiji način nego što je to bilo po ranijim propisima, regulisati institut minulog rada, to će se uraditi i odgovarajuće promjene u ugovorima o radu zaposlenih.

Kadrovske promjene/potrebe

Biblioteka će biti angažovana na obuci pripravnika sa kojima su 15.01.2014.godine zaključeni ugovori o stručnom osposobljavanju na određeno vrijeme (9 mjeseci) posredstvom Ministarstva kulture i Uprave za kadrove Crne Gore.

Biblioteci nedostaje 10 izvršilaca shodno važećem Aktu o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, ali, sobzirom na poznate restriktivne mjere u sferi zapošljavanja, to će i dalje akutan problem predstavljat opskrba poslova koji se tiču održavanja zgrada, čišćenja, stražarskih poslovi. Posebno se naglašava potreba za izvršiocem ekonomski struke, visoke školske spreme.

U ovom periodu postoji zakonska mogućnost da 10 izvršilaca raskine radni odnos po osnovu penzionisanja.

Krajem godine jedan zaposleni navršava godine života (67), kao i uslov po osnovu dužine radnog staža, tako da će se sa istim raskinuti radni odnos.

Već duže vrijeme se u Odjeljenju osjeća potreba za zapošljavanjem jednog referenta za tehnička pitanja, jednog baštovana, jedne radnice na održavanju čistoće u COBISS centru i jedne radnice na održavanju čistoće koje je mjesto upražnjeno još od odlaska izvršioca u penziju (2011g.).

Finansijsko-računovodstveni poslovi

Finansijsko-računovodstveni poslovi će se odvijati po postojećoj proceduri, stim što se knjiženje prihoda i rashoda obavljati po novom Pravilniku o jedinstvenoj klasifikaciji računa za budžet republike, budžet vanbudžetskih fondova i budžet opština (kontni plan). Obračun zarada zaposlenih Biblioteke, sa ostvarenim časovima rada, odsustvima i sl. redovno će se dostavljati Ministarstvu finansija.

Zbog poštovanja prosedura, redovno će se pratiti i primjenjivati računovodstveni i drugi propisi.

Posebno se naglašava novi način zahtjeva za plaćanje preko rezervacije sredstava kod državnog trezora (SAP), po kojem će se ubuduće raditi, i za čem će se organizovati određene obuke kod Ministarstva finansija.

S obzirom da novi programi zahtijevaju novi informacioni sistem, to će biti potrebno angažovati stručno lice da izradi finansijsko-računovodstveni program, koji bi u mrežnom okruženju sa SQL serverom koji podržava koncept relacionih baza podataka.

Služba će u predviđenom roku izraditi obračun novčanih tokova za 2013. godinu i dostaviti ga Ministarstvu finansija.

Tokom godine, redovno će se dostavljati Ministarstvu finansija mjesecni izvještaji o ostvarenju sopstvenih prihoda, kao i kvartalni izvještaji o poslovanju Biblioteke. Blagovremeno će se dostaviti Poreskoj upravi obračun o isplaćenim zaradama za 2013.godinu, kao i zakonom propisani obrasci.

Usaglasiće se knjigovodstveno stanje sa izvještajem Komisije za popis osnovnih sredstava, te amortizacija istih.

Vršiće se usklađivanje obaveza i potraživanja, vođenje potrebnih evidencija. Svakodnevno će se obavljati poslovi fakturisanja, uplate računa, obračunavanje dnevica za službena putovanja, uplate po raznim ugovorima i sl. Krajem juna mjeseca, finansijsko-računovodstvena služba će pripremiti budžetski plan za 2014. godinu.

Na kraju ovog izvještaja tabelarno je dat finansijski plan za 2014.godinu.

Služba održavanja objekata

Ukoliko bude finansijskih mogućnosti, u Odjeljenju se planira nabavka nedostajućih protivpožarnih aparata.

Služba za održavanje objekata naročito ima problema u toku zimskog perioda, jer su domari angažovani i kao ložači, pa ne postoji tehničko lice koje bi u ovom periodu bilo stalno angažovano na održavanju objekata. Takođe, zbog velikih sniježnih padavina, koje su gotovno redovna pojava na Cetinju u zimskim mjesecima, potrebno je dodatno angažovanje ovog odjeljenja na redovnom uklanjanju snijega sa dvorišnih staza, prilaza, parkinga, šahti za ovod atmosferskih voda, terasa i sl. ,a za sve i dodatna finansijska sredstva.

U ljetnjem periodu se javlja problem održavanja parka u krugu bivšeg Italijanskog poslanstva, koji predstavlja javni prostor sa velikim brojem posjetilaca, tako da je prijedlogom novog akta o sistematizaciji radnih mjesta predviđeno radno mjesto *baštovan*.

Javne nabavke

Službenik za javne nabavke je već, krajem januara, pripremio i objavio na portalu Uprave za javne nabavke, Plan javnih nabavki za 2014.godinu.

Do kraja februara 2014. godine, službenik za javne nabavke će pripremiti izvještaj o ostvarenim nabavkama za 2013. godinu. Tokom godine će se pratiti realizaciju plana za 2014. godinu, koji je dostavljen u prilogu.

Službenik za javne nabavke će učestvovati u pripremama tenderske i druge dokumentacije, sprovoditi postupke javne nabavke i voditi evidenciju postupaka.

S ozirom da su kandidovani investicioni projekti za rekonstrukciju zgrada Nacionalne biblioteke, odobreni kroz program „Cetinje, grad kulture“, iz sredstava kapitalnog budžeta, u iznosu od 483.800.-eura, to će Službenik za javne nabavke provoditi odgovarajuće postupke za izvođenje ovih radova, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

PLAN JAVNIH NABAVKI ZA 2014 GODINU

1. Plan za robe:

-Kancelarijske potrepštine	3.600,00 €
-Sredstva za čišćenje	2.000,00 €
-Gorivo za sl.automobile	3.600,00 €
-Lož ulje za ogrijev zgrada	5.000,00 €
-Lož ulje (tender)	50.000,00 €
-Materijal za knjigovezačku rad	2.000,00 €
-Materijal za posebne namjene	900,00 €

2. Plan za radove:

-Redovno čišćenje kotlova	1.500,00€
---------------------------	-----------

3. Plan za usluge:

-Obavezno osiguranje zaposlenih	1.430,00€
---------------------------------	-----------

Ukupna vrijednost Plana:

90.030,00€

Radiće se dopuna Plana javnih nabavki u skladu sa drugim planiranim prihodima.

Planirani prihodi u 2014. godini

1. Budžet Biblioteke za redovnu djelatnost za 2014. godinu

Funkcionalna Klasifikacija	Ekonomска Klasifikacija	Opis	Iznos
40805		Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević“	1.026.506,42
3301		Program: Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine	1.026.506,42
	4	Izdaci	1.026.506,42
	41	Tekući izdaci	1.008.505,42
	411	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca	756.552,12
0820	4111	Neto zarade	451.365,79
0820	4112	Porez na zarade	65.502,31
0820	4113	Doprinosi na teret zaposlenog	163.149,81
0820	4114	Doprinosi na teret poslodavca	68.019,56
0820	4115	Opštinski prirez	8.514,65
	412	Ostala lična primanja	4.714,00
0820	4124	Jubilarme nagrade	2.714,00
0820	4127	Ostale naknade	2.000,00
	413	Rashodi za materijal	110.114,30
0820	4131	Administrativni materijal	6.000,00
0820	4133	Materijal za posebne namjene	5.000,00
0820	4134	Rashodi za energiju	20.000,00
0820	4135	Rashodi za gorivo	79.114,30
	414	Rashodi za usluge	21.325,00

0820	4141	Službena putovanja	1.900,00
0820	4142	Reprezentacija	665,00
0820	4143	Komunikacione usluge	11.000,00
0820	4144	Bankarske usluge i negativne kursne razlike	1.000,00
0820	4145	Usluge prevoza	800,00
0820	4146	Advokatske, notarske i pravne usluge	400,00
0820	4147	Konsultantske usluge, projekti i studije	760,00
0820	4148	Usluge stručnog usavršavanja	1.000,00
0820	4149	Ostale usluge	3.800,00
	415	Rashodi za tekuće održavanje	9.000,00
0820	4152	Tekuće održavanje građevinskih objekata	6.000,00
0820	4152	Tekuće održavanje opreme	3.000,00
	419	Ostali izdaci	106.800,00
0820	4191	Izdaci po osnovu isplate ugovora o djelu	10.000,00
0820	4192	Izdaci po osnovu troškova sudskih postupaka	1.000,00
0820	4193	Izrada i održavanje softvera	80.000,00
0820	4194	Osiguranje	700,00
0820	4195	Kontribucije za članstvo u domaćim i međunarodnim organizacijama	11.500,00
0820	4196	Komunalne naknade	3.000,00
0820	4198	Takse	200,00
0820	4199	Ostalo	400,00
	44	Kapitalni izdaci	18.000,00
	441	Kapitalni izdaci	18.000,00
0820	4415	Izdaci za opremu	11.000,00
0820	4416	Izdaci za investiciono održavanje	7.000,00

2. Planirani prihodi iz kapitalnog budžeta za 2014. godinu

Planirani projekti iz sredstava kapitalnog budžeta za 2014.g.	Procijenjeni iznos radova
1. Radovi na glavnom objektu biblioteke, zgradi bivšeg Italijanskog poslanstva, koji obuhvataju: -radove na sanaciji podumske etaže za potrebe centra za digitalizaciju, konzervatorske laboratorije i knjigovezačke radionice; - uređenje parka Biblioteke (hortikultura) koji se prostire na 2.200 m2.	142.734,37 149.806,00
2. Radovi na centralnom Depou knjiga, koji obuhvataju: -izradu sigurnosnog sistema za odvod poplavnih voda iz podruma Depoa knjiga Biblioteke; -sanaciju krovnog pokrivača Depoa Biblioteke.	52.000,00 74.997,32
3. Radovi na zgradi bivšeg Francuskog poslanstva, koji obuhvataju: -instalaciju protivpožarnog sistema.	34.263,86
4. Iznada investiciono tehničke dokumentacije (zamjena fasadne alu bravarije, sistem slabe struje, elektroinstalacije jake struje, PP sistem, zamjena lifta, instalacija vodovoda i kanalizacije glavnog Depoa)	30.000,00
Ukupno:	483.801,55

3. Planirani prihodi iz Programa Zaštite kulturne baštine za 2014. godinu

Br	Naziv projekta	Budžet projekta
1.	Konzervacija i restauracija oštećene periodike iz zbirke <i>Montenegrina</i>	3.000 €
2.	Izrada kožnih i polukožnih poveza za stare i rijetke knjige i staru periodiku	4.000 €
3.	Digitalizacija 2000 strana starih knjiga i periodike	4.000 €
4.	Publikovanje dvojezične monografije <i>Italijansko poslanstvo na Cetinju</i>	5.000 €
5.	Izložba 520 godina od štampanja „Oktoiha“	10.000 €
6.	Izrada suvenira za NBCG	2. 000 €
7.	Sprovodenje otkupa knjiga	4.000 €
8.	Tehničko-tehnološko opremanje Laboratorije za konzervaciju	7.000 €
9.	Edukacija stručnog kadra u oblasti zaštite kulturne baštine	2. 000 €
UKUPNO:		41.000,00€

PRILOG – Neki od predloga za redizajniranje sajta Biblioteke

The image shows a conceptual design for the website of the National Library of Montenegro (Crne Gore). The header features the library's logo and name in white on a dark red background. A navigation bar includes links for "Moj račun", "Pretraživanje", "Pretraga", and "Log in". Below the header, a large orange house icon is followed by the text "O NAMA USLUGE KATALOZI KOLEKCIJE IZDAVASTVO KONTAKT". A section titled "PREDLAZENO DA POGLEDATE" contains four cards: "Elektronski katalog NBCG", "Uzajamni katalog Crne Gore", "The European Library", and "Digitalna biblioteka". Each card has a "DUGAČKO VREME" button below it. To the right, there are four icons with descriptions: "Za korisnike", "Za informacije", and "Za bibliotekare", each with a "DUGAČKO VREME" button. Below these are three images of books. At the bottom, there is a footer with contact information and a "NOVI ARTIKELI/NOVI" button.

NACIONALNA BIBLIOTEKA CRNE GORE ČARLOVIĆ CRNOJEVIĆ

O NAMA USLUGE KATALOZI KOLEKCIJE IZDAVASTVO KONTAKT

PREDLAZENO DA POGLEDATE

Elektronski katalog NBCG

Uzajamni katalog Crne Gore

The European Library

Digitalna biblioteka

Za korisnike

Za informacije

Za bibliotekare

NOVI ARTIKELI/NOVI

NOVA KOLEKCIJA

Novi izdaci časopisa i knjiga
41-42/2012. godine u sredini
2012. godine i 2013. godine

Izložba reprodukacija "Lorem ipsum"

PROJEKT "LOREM IPSUM" - IZLOŽBA REPRODUKCIJA
IZDANJA, REALIZOVAN U SARADNJI SA MIN. KULTURE

Za korisnike

Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ u svom sastavu ima tri čitaonice – dvije na adresi: Bulevar crnogorskih junaka br. 163 i jednu na adresi: Njegoševa br.23.

[SAZNAJ VIŠE](#)

Za izdavače

Nacionalna biblioteka „Đurđe Crnojević“ prema Zakonu o bibliotečkoj djelatnosti prikuplja, obrađuje, čuva i daje na korišćenje kompletну izdavačko-štamparsku produkciju Crne Gore.

[SAZNAJ VIŠE](#)

Za bibliotekare

Pravo na dobijanje licence za kreiranje imaju lica sa stručnim zvanjem: viši knjižnik, viši bibliotekar, viši bibliotekar i bibliotekar.

[SAZNAJ VIŠE](#)

ODABRANE AKTUELNOSTI

Neki naslov ide ovdje

ponedjeljak, 23. decembar, 2013.

Gradonačelnik Prijestonice Cetinje Aleksandar Bogdanović uputio je danas čestitku sveštenstvu i građanima Crne Gore koji slave Božić po Gregorijanskom kalendaru.

Neki naslov ide ovdje

ponedjeljak, 23. decembar, 2013.

Gradonačelnik Prijestonice Cetinje Aleksandar Bogdanović uputio je danas čestitku sveštenstvu i građanima Crne Gore koji slave Božić po Gregorijanskom kalendaru.

Neki naslov ide ovdje

ponedjeljak, 23. decembar, 2013.

Gradonačelnik Prijestonice Cetinje Aleksandar Bogdanović uputio je

Elektronski katalog NBC

Uzajamni katalog Crne Go

